

ĐỀ CƯƠNG ÔN TẬP CUỐI HỌC KỲ II - MÔN GDCD (KHỐI 11)

BÀI 11: CHÍNH SÁCH DÂN SỐ VÀ GIẢI QUYẾT VIỆC LÀM

1. Chính sách dân số.

b. Mục tiêu và phương hướng thực hiện chính sách dân số.

** Mục tiêu:*

- Giảm tỉ lệ tăng dân số
- Ổn định quy mô, cơ cấu dân số và phân bố dân cư hợp lí
- Nâng cao chất lượng dân số.

** Phương hướng:*

- Tăng cường công tác lãnh đạo và quản lí trong việc thực hiện chính sách dân số.
- Làm tốt công tác thông tin, tuyên truyền, giáo dục
- Nâng cao sự hiểu biết của người dân bằng nhiều con đường, biện pháp.
- Nhà nước đầu tư đúng mức cho công tác dân số.

c. Trách nhiệm công dân

- Chấp hành chính sách, pháp luật về dân số .
- HS: Không nên yêu sớm, không quan hệ tình dục trước hôn nhân.

2. Chính sách giải quyết việc làm.

a. Tình hình việc làm ở nước ta hiện nay

Thiếu việc làm ở cả thành thị và nông thôn.

b. Mục tiêu và phương hướng

** Mục tiêu:*

- Tập trung giải quyết việc làm cả ở thành thị và nông thôn.
- Phát triển nguồn nhân lực.
- Tăng tỉ lệ người lao động đã qua đào tạo.

** Phương hướng:*

- Thúc đẩy phát triển sản xuất và dịch vụ.
- Khuyến khích làm giàu theo pháp luật, tự do hành nghề.
- Đẩy mạnh xuất khẩu lao động.
- Sử dụng có hiệu quả nguồn vốn.

c. Trách nhiệm công dân:

- Chấp hành chính sách việc làm và pháp luật về lao động.
- Chủ động tìm kiếm việc làm, tăng thu nhập.
- HS: + Tích cực học tập và rèn luyện
+ Có định hướng nghề nghiệp đúng đắn, phù hợp với nhu cầu của thị trường.

BÀI 12: CHÍNH SÁCH TÀI NGUYÊN VÀ BẢO VỆ MÔI TRƯỜNG

2. Mục tiêu, phương hướng cơ bản của chính sách tài nguyên và bảo vệ môi trường.

a. Mục tiêu.

- Sử dụng hợp lí tài nguyên.
- Bảo vệ môi trường.

- Bảo tồn đa dạng sinh học.
- Từng bước nâng cao chất lượng môi trường.

b. Phương hướng.

- Tăng cường công tác quản lý của Nhà nước về bảo vệ môi trường từ TW đến địa phương,
- Thường xuyên giáo dục tuyên truyền xây dựng ý thức trách nhiệm bảo vệ tài nguyên, môi trường cho mọi người dân.
- Coi trọng nghiên cứu khoa học và công nghệ, mở rộng hợp tác quốc tế khu vực.
- Chủ động phòng ngừa, ngăn chặn ô nhiễm, cải thiện môi trường, bảo tồn thiên nhiên.
- Khai thác, sử dụng hợp lý tiết kiệm tài nguyên thiên nhiên.
- Áp dụng công nghệ hiện đại để khai thác tài nguyên và xử lý chất thải, rác, bụi, tiếng ồn.

3. Trách nhiệm của công dân đối với chính sách tài nguyên và bảo vệ môi trường.

- Chấp hành chính sách và pháp luật về bảo vệ tài nguyên, môi trường.
- Tích cực tham gia vào các hoạt động bảo vệ tài nguyên, môi trường ở địa phương và nơi mình hoạt động.
- Vận động mọi người cùng thực hiện chống các hành vi vi phạm pháp luật về TN&BVMT.

BÀI 13: CHÍNH SÁCH GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO, KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ, VĂN HOÁ

1. Chính sách giáo dục và đào tạo

a) Nhiệm vụ của giáo dục và đào tạo

**Tầm quan trọng của GDĐT*

- Giáo dục và đào tạo có tầm quan trọng trong việc phát triển nguồn nhân lực con người.
- Đảng Nhà nước ta xác định gd - đt là quốc sách hàng đầu, coi đầu tư cho gd - đt là đầu tư cho phát triển.

*Nhiệm vụ của gd - đt là: *Nâng cao dân trí, đào tạo nhân lực và bồi dưỡng nhân tài* nhằm phát triển tiềm năng trí tuệ, cung cấp cho đất nước nguồn lao động có chất lượng cao.

b) Phương hướng cơ bản để phát triển giáo dục và đào tạo

- *Nâng cao chất lượng, hiệu quả giáo dục và đào tạo*; vì đây là đòi hỏi khách quan của đất nước. Muốn vậy, phải giáo dục toàn diện, đổi mới nội dung, phương pháp dạy học; cơ cấu tổ chức, cơ chế quản lý, có cs đúng đắn trong việc phát hiện, đào tạo, bồi dưỡng, sử dụng nhân tài.
- *Mở rộng qui mô giáo dục*; vì trên cơ sở chất lượng và hiệu quả, gắn với yêu cầu phát triển KT- XH, Nhà nước phải mở rộng qui mô giáo dục từ gd mầm non đến gd đại học, tăng nhanh dạy nghề và trung cấp chuyên nghiệp.
- *Ưu tiên đầu tư cho giáo dục*; Nhà nước phải huy động mọi nguồn lực để phát triển gd - đt, xd cơ sở vật chất cho các trường học, thực hiện chuẩn hoá, hiện đại hoá nhà trường.
- *Thực hiện công bằng xã hội trong giáo dục*; có ý nghĩa nhân văn sâu sắc, bảo đảm học tập là quyền và nghĩa vụ của công dân, tạo mọi đk để người nghèo có cơ hội được học tập, người giỏi được phát huy tài năng.

- *Xã hội hoá giáo dục*; vì phát triển giáo dục là sự nghiệp của Nhà nước và toàn dân, do đó cần đa dạng hoá các loại hình nhà trường, các hình thức giáo dục, xã hội học tập đáp ứng nhu cầu học thường xuyên, học suốt đời của nhân dân.

- *Phải tăng cường hợp tác quốc tế về giáo dục và đào tạo*; phải tiếp cận những chuẩn mực giáo dục tiên tiến của thế giới phù hợp yêu cầu phát triển nước ta, tham gia đào tạo nhân lực khu vực và thế giới.

2. Chính sách khoa học và công nghệ

a) Nhiệm vụ của khoa học và công nghệ

Đảng và Nhà nước ta coi KH và CN_o là quốc sách hàng đầu, là động lực thúc đẩy sự nghiệp phát triển của đất nước.

- *Nhiệm vụ của KH và CN_o*:

+ Giải đáp kịp thời những vấn đề lí luận và thực tiễn do cuộc sống đặt ra.

+ Cung cấp luận cứ khoa học cho việc hoạch định đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước.

+ Đổi mới và nâng cao trình độ công nghệ trong toàn bộ nền KT quốc dân.

+ Nâng cao trình độ quản lí, hiệu quả của hoạt động KH và CN_o.

b) Phương hướng cơ bản để phát triển khoa học và công nghệ

- *KH và CN_o cần phát triển theo 4 phương hướng cơ bản*:

+ Đổi mới cơ chế quản lí KH và CN_o.

+ Tạo thị trường cho KH và CN_o.

+ Xây dựng tiềm lực cho KH và CN_o.

+ Tập trung vào các nhiệm vụ trọng tâm.

- *Đổi mới cơ chế quản lí KH và CN_o nhằm*:

+ Khai thác mọi tiềm năng sáng tạo trong nghiên cứu khoa học, lí luận.

+ Đầu tư ngân sách vào các trương trình nghiên cứu quốc gia đạt trình độ khu vực và thế giới.

+ Huy động nguồn lực để đi nhanh vào một số lĩnh vực công nghệ cao, công nghệ tiên tiến.

- *Tạo thị trường cho KH và CN_o nhằm*:

+ Tạo ra môi trường cạnh tranh bình đẳng, thúc đẩy việc áp dụng tiến bộ KH và CN_o.

+ Đổi mới công nghệ, hoàn thiện cơ sở pháp lí và nâng cao hiệu lực thi hành pháp luật về sở hữu trí tuệ, trọng dụng nhân tài.

- *Xây dựng tiềm lực cho KH và CN_o nhằm*:

+ Tập trung nghiên cứu cơ bản định hướng ứng dụng.

+ Nâng cao chất lượng, tăng thêm số lượng đội ngũ cán bộ khoa học.

+ Tăng cường cơ sở vc-kt, đẩy mạnh hợp tác quốc tế trong nghiên cứu KH- CN_o.

- *Tập trung vào các nhiệm vụ trọng tâm nhằm*:

+ Đẩy mạnh nghiên cứu các lĩnh vực khoa học xã hội.

+ Ứng dụng, chuyển giao công nghệ phục vụ phát triển nông nghiệp nông thôn, phát triển công nghệ thông tin, công nghệ sinh học, công nghệ vật liệu mới.

3. Chính sách văn hoá

a) Nhiệm vụ của văn hoá

- Văn hoá là toàn bộ những giá trị do con người tạo ra, bao gồm giá trị vật chất và giá trị tinh thần.

- *VH là nền tảng tinh thần của xh, là động lực thúc đẩy sự phát triển KT- XH, đẩy mạnh CNH, HĐH đất nước.* VH khơi dậy tiềm năng, sức sáng tạo của con người, tạo sự phát triển hài hoà giữa đời sống vật chất và tinh thần.

- *Nhiệm vụ VH:*

Xây dựng nền VH tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc; xây dựng con người VN phát triển toàn diện về chính trị, tư tưởng, trí tuệ, đạo đức, thể chất, năng lực sáng tạo.

- *Nền VH tiên tiến:* Không chỉ ở nội dung tư tưởng mà cả trong hình thức biểu hiện, trong các phương tiện chuyển tải về nội dung.

Thể hiện tinh thần yêu nước và tiến bộ, nội dung cốt lõi là lí tưởng độc lập dt và CNXH của CN M-LN và tư tưởng Hồ Chí Minh; vì hạnh phúc con người...

- *Nền Vh đậm đà bản sắc dân tộc:* Bởi vì “*gốc của VH là dân tộc*” xu hướng toàn cầu hoá đang tác động, thì ý thức về cội nguồn dt, về độc lập, tự chủ phải được coi trọng; mới bảo đảm hội nhập mà không hoà tan, mất đi bản sắc dân tộc.

Đó là lòng yêu nước nồng nàn, ý chí tự cường dân tộc, tinh thần đoàn kết, ý thức cộng đồng gắn kết cá nhân- gia đình- làng xã- Tổ quốc, lòng nhân ái, khoan dung, trọng nghĩa tình, đạo lí, đức tính cần cù, sáng tạo trong lao động...

b) Phương hướng cơ bản để xây dựng nền văn hoá tiên tiến đậm đà bản sắc dân tộc

* Làm cho CN M- LN và tư tưởng HCM giữ vai trò chủ đạo trong đời sống tinh thần của nhân dân.

+ CN M- LN giúp ta nhận thức đúng đắn các quy luật của tự nhiên, xã hội và tư duy để xây dựng xh mới.

+ Tư tưởng HCM là sự vận dụng sáng tạo CN M- LN vào đk cụ thể nước ta và trở thành những giá trị tinh thần, tài sản quý báu của dân tộc ta. Những giá trị ấy đã và đang cổ vũ dân tộc ta trong công cuộc xd, bảo vệ Tổ quốc và xd nền VH mới.

* Kế thừa, phát huy những di sản và truyền thống VH của dân tộc.

+ Phải kế thừa, phát huy những giá trị tinh thần, đạo đức, thẩm mỹ, vh, nghệ thuật, thuần phong mỹ tục của dân tộc.

+ Phải coi trọng việc bảo tồn, tôn tạo các di tích lịch sử, di sản vh và danh lam thắng cảnh của đất nước.

* Tiếp thu tinh hoa VH nhân loại.

+ Tiếp thu những tư tưởng tiến bộ, nhân đạo, những thành tựu của nhân loại để làm giàu cho trí tuệ, tâm hồn người VN.

+ Ngăn chặn sự xâm nhập của vh độc hại, tệ sùng bái đồng tiền, coi thường đạo lí, các giá trị nhân văn, kiên quyết chống các hủ tục, bài trừ mê tín dị đoan.

* Nâng cao hiểu biết và mức hưởng thụ VH, phát huy tiềm năng sáng tạo VH của nhân dân.

+ Bảo đảm dân chủ, tự do cho mọi sáng tạo văn, văn học nghệ thuật, cổ vũ cái đúng, cái đẹp, phê phán cái ác, cái thấp hèn.

+ Nêu cao trách nhiệm của gia đình trong việc xây dựng lối sống mới.

KL: Thực hiện những phương hướng cơ bản trên, chúng ta sẽ từng bước xây dựng nền văn minh tiên tiến, bảo vệ và phát huy bản sắc dân tộc trong thời kì CNH, HĐH, hội nhập quốc tế.

4. Trách nhiệm công dân đối với chính sách giáo dục và đào tạo, khoa học và công nghệ, văn hoá (HS tự liên hệ bản thân)